

Un lloc a l'ombra il·luminant les paraules

MIREIA LLEÓ I BERTRAN

Poc temps abans de morir, al pintor Albert Ràfols-Casamada (1923-2009) li preguntaren sobre quins valors ha de transmetre la pintura en la nostra època. I ell, amb la debilitat d'un cos fatigat però amb una brillant lucidesa, va respondre: «La pintura ha de seguir mostrant una actitud ètica davant del món vulgaritzat, violent i materialitzat. Ha de complir una funció de reflexió, ha d'obrir nous horitzons».

M. Rosa Font, guanyadora del premi Carles Riba 2010, ens acompanya amb *Un lloc a l'ombra* de la mà de la poesia i de la pintura. El llibre s'inicia amb sengles citacions de Felícia Fuster i del mateix Ràfols-Casamada, dues personalitats amb dedicació plàstica i poètica. El llibre està format per quatre parts. A la primera, l'autora s'encaira al fet de viure com un despulament cap a l'essència, lliure d'ornaments estèrils que no fan sinó allunyar l'ésser de l'autenticitat de l'existència. A *Despullar-se, 2*, llegim: «Em despullo de tot el que m'envolta. / Em despullo de mi / fins que no em queda res. Només la vida. / Per molt que me'n despulli, sempre em torna».

En aquesta part hi ha una presència d'elements essencials, primitius, de la natura: pedra, glaç, vent, aigua, núvols. Així mateix s'hi deixa sentir el dolor i la mort ronda per molts dels versos; el dolor per la mort, el dolor per les absències. Al poema *Vent*, un dels més reeixits, la poeta escriu: «Quan el vent es vesteix amb espines de coure, / sé que els infants no juguen amb la sorra, / que les destrals colpegen les onades / i les mares abracen les mortalles dels fills».

A la segona part del llibre Font canta la senzillesa i el microcosmos on les coses i el viure s'intensifiquen i l'espai conegut és propici per al record i per a la felicitat. A *El poble*, llegim: «No hi ha lladrucs de gossos ni miols: / només el

plor d'un nen que esclata a l'horitzó / dels camps i em torna els plors / dels nens que vàrem ser [...]».

També hi ha lloc per a la paraula, d'una manera explícita, per exemple a *Móres*: «Cada estiu, cada agost, / enfilada a les punxes, colgada entre les móres / la pols dels anys ens torna les paraules».

Un esclat de llum, on la natura és l'excusa i és també el mateix objecte des d'on la poesia s'expandeix i es fa paraula generadora d'autoconeixement, d'il·lusió i de futur. Els poemes *Pedres*, *Heràclit* i *Entra* són d'una esplendidesa envejable. En aquesta segona part també hi ha lloc per als colors a *Blau*, *Verd*, *Blanc* i *Vermell*, on l'autora desplega diferents tonalitats des de la llum: colors carregats de vida, de racons coneguts, de records. Font expressa la necessitat de conèixer el món a través de la mirada, un lloc tan proper a l'ull d'un artista plàstic.

A la tercera part, la més extensa, l'autora emmarca els retrats d'una absència, amb un dolor immens. Diverses fotografies i una escultura són l'excusa i el motiu per donar forma al poema nascut de la necessitat de retrobar, de recordar. El diàleg entre el llenguatge plàstic i el poètic aquí és més present que mai. Molts del textos són poemes escrits en prosa. A *Pedra*, ja a la part final del llibre, hi ha la vivesa i el present immediat d'un diàleg. Convoca la paraula: «Vessa la sang-paraula sobre l'ombra / nascuda a les arrels: / que s'enfilí pel tronc i n'arranqui l'escorça».

M. Rosa Font, des d'aquest lloc a l'ombra, observa el món. És també el lloc per a la reflexió, per mirar i no ser vista; per sentir també la força contundent de la vida. L'ombra com a contraposició a la llum, que és també la imatge de les coses que fugen i són canviants, irreals. L'ombra com a sinònim de la naturalesa breu de la vida, lligada a la mort. L'ombra com aquest espai

M. ROSA FONT

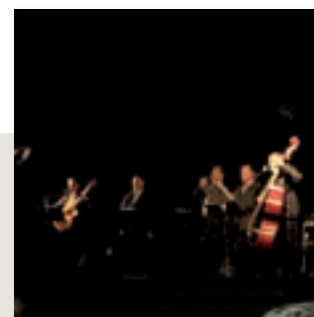
Un lloc a l'ombra

Ed. Proa. Col. Els Llibres de l'Ossa Menor, 322.

Premi Carles Riba 2010.

Barcelona, 2011. 87 pàgines.

indeterminat entre la consciència del dia i la somnolència i l'angúnia de la nit. També el lloc per a la intimitat, la tendresa. El lloc reclos per a la creació poètica: la soledat del poeta.

TERRA ENDINS

La gent de Terra Endins

Girona, 2011.

CD

Un disc que vol homenatjar els seguidors d'aquest grup incombustible, que ja suma més de 37 anys de carrera. Enmig de les seves peces més celebrades, com la sardana *Girona m'enamora*, hi ha composicions noves, com la que dona títol al disc.